

ventet Pengefordel, og saa kan man dog med Rette sige, at de maa selv tage Følgerne af deres Fejltagelse i denne Henseende.

Jeg tror derfor, at Kravet om en Aktionærbeskyttelse er langt snarere fremkommet paa Grund af de hyppige og paaaviselige Misbrug, der finde Sted i Aktieselskaber og ikke mindst ved Aktieselskabers Stiftelse, Misbrug, hvis Virkninger ofte strække sig langt ud over de direkte interesserede Aktionærers Kreds. Jeg tror, at det er disse Virkninger i Forbindelse med den Erfaring, at Folk nu en Gang uhjælpe ligt ere lige saa ukyndige og ukritiske i disse Sager, som de ere besjælede af Ønsket om at opnaa en Pengefordel, som er Grunden til, at man i alle Lande efterhaanden har følt det som en Nødvendighed at træffe Lovbestemmelser om Aktieselskaber, som kunde føre eller maa føre til en Beskyttelse ogsaa af Aktionærerne, idet, naar hele Befolkningen skal beskyttes, vil jo selvfølgelig ogsaa den Del af Befolkningen, som udgøres af Aktionærerne, blive beskyttet. Det er en Kendsgerning, at man især i opadgaaende Tider, hvor Publikum er særlig tillidsfuldt og maaske ogsaa mere vindesygt, om jeg saa maa sige, ser Aktieselskaber dukke op som Paddehatte, og der er mange Eksempler paa, at de oprindelige Aktionærer have gjort sig Fordel paa de efterfølgendes Bekostning paa en ganske forkastelig, ja, jeg kan sige undertiden ligefrem forbryderisk Maade, som Regel uden at man dog har kunnet ramme dem med den almindelige Lovgivnings Straffebestemmelser. Deri ser jeg en Begrundelse i anden Henseende for en Aktielovgivnings Nytte og Aarsagen til, at man i alle Lande er skreden til at tilvejebringe en saadan. Efter at ogsaa Norge i indeværende Aar har sluttet sig til de Lande, som have en Aktieselskabslovgivning, tror jeg, at Danmark er det eneste Land, der savner en saadan. Og at vi i særlig Grad skulde være i Stand til at undvære den, kan vist ikke paa-taas. Vi have jo haft adskillige Eksempler paa Aktieselskabssvind, af hvilke dog muligvis nogle vilde være blevne forhindrede eller være komne for Dagens Lys noget tidligere, end Tilfældet har været, hvis vi havde haft en Aktielovgivning — mere tør jeg ikke sige, thi der er jo ikke noget forstandigt Menneske, som vil tænke, at disse Misbrug og Bedragerier ville umuliggøres, naar vi faa en Lov om Aktieselskaber. Der findes derfor ogsaa Folk herhjemme, indsigtsfulde

Folk, Folk, som have tænkt over Sagen, som netop af denne sidstnævnte Grund egentlig slet ikke interessere sig for Tilvejebringelsen af en Aktielovgivning. Det er altsaa en Slags Manchestermænd, men de ere ganske sikkert i høj Grad i Mindretal. Nu forekommer det mig da ogsaa, at der er saa mange Omraader, hvor man paa Forhaand maa sige, at man ikke kan afskaffe et Onde gennem Lovgivningsforanstaltninger, men hvor dog intet Menneske vilde tænke paa, at man af den Grund skulde lade være at lovgive og lade alt gaa sin skæve Gang. Uden Fare for at sige for meget tror jeg altsaa, jeg tør hævde, at en ganske overvejende Del af Landets Befolkning ønsker en Lovgivning om Aktieselskaber, hvilket ganske vist ikke udelukker, at den samme Befolkning ikke vil faa alle de Forhaabninger opfyldte, som den knytter til en saadan Lovgivning.

Kravet om en Aktielovgivning er herhjemme af ret gammel Dato. Gaar man 35 Aar tilbage i Tiden, tror jeg, man kommer til det Tidspunkt, hvor det første Gang blev rejst. Det var den nuværende Justitiarius i Højesteret, som i en Række Artikler paapegede Ønskeligheden af at faa en saadan Lovgivning. Samme Aar blev Ønsket fremsat i en Resolution paa det andet nordiske Juristmøde, men der skete ellers intet i en Aarrække, det vil sige her i Landet, thi i Sverige og Norge blev der umiddelbart derefter nedsat Kommissioner, hvilket for Sveriges Vedkommende allerede efter ganske faa Aar førte til den første svenske Aktieselskabslovgivning. I Norge har man arbejdet i mange Aar derpaa, men har først tilvejebragt den i indeværende Aar. Herhjemme skete altsaa intet ud over dette, at Spørgsmaalet med Mellemrum blev drøftet i Tidsskrifter og paa Møder, og paa det almindelige Handelsmøde i Aaret 1899 her i København blev der vedtaget en Resolution, i hvilken Regeringen blev opfordret til at tilvejebringe Forslag til en Aktieselskabslovgivning. Det følgende Aar blev der, efter at der netop var indtruffet nogle meget graverende Tilfælde af Aktieselskabssvind, af Indenrigsministeren — det var for Resten mig selv — udnævnt en Kommission paa 9 Medlemmer med det Hverv at udarbejde Udkast til Lov om Aktieselskaber, og denne Kommission fremsendte i Slutningen af April 1901, altsaa ret prompte, sit Arbejde med tilhørende Motiver. Den i Sommeren 1901 tiltraadte Venstregering fremsatte imidlertid ikke Kommissionens Forslag, og først efter at vi havde faaet et Ministerium